

На основу члана 56. став 1. Закона о заштити природе („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10 – исправка и 14/16), члана 9. Уредбе о заштити Предела изузетних одлика „Власина” („Службени гласник РС”, број 25/18), члана 11. Статута Туристичке организације општине Сурдулица број 312/3-1 од 26. септембра 2014. године, Измене и допуне Статута Туристичке организације број 14/5-1 од 8. јануара 2016. године и Одлуке о измени и допуни Статута Туристичке организације општине Сурдулица број 384/2 од 16. новембра 2016. године,

Управни одбор Туристичке организације општине Сурдулица на седници одржаној 31. августа 2018. године, донео је

ПРАВИЛНИК

о унутрашњем реду и чуварској служби Предела изузетних одлика „Власина”

"Службени гласник РС", број 76 од 12. октобра 2018.

І. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником регулише се унутрашњи ред, организација, начин рада и опрема чуварске службе и основна правила организације противпожарне заштите Предела изузетних одлика „Власина” (у даљем тексту: Предео), односно ближе прописују правила из члана 56. став 4. Закона о заштити природе (у даљем тексту: Закон) по којима се на подручју предела спроводе режими заштите утврђени чланом 35. Закона и чл. 5, 6, 7. и 8. Уредбе о заштити Предела изузетних одлика „Власина” (у даљем тексту: Уредба).

Члан 2.

Одредбе овог правилника односе се на кориснике заштићеног подручја у смислу члана 4. тачка 37. Закона (у даљем тексту: Корисник), односно на лица која имају пребивалиште или боравиште на подручју Предела, власнике земљишта и других непокретности, правна и физичка лица и предузетнике који коришћењем непокретности, природних вредности и добара и на други начин обављају делатност или врше послове на подручју Предела, као и на посетиоце Предела.

Посетилац Предела је лице које из научних, образовних, рекреативних, туристичких, спортских и културних потреба и разлога борави на подручју Предела краће од 15 дана, као и лице у транзиту кроз подручје предела (у даљем тексту: Посетилац).

Члан 3.

Управљање Пределом изузетних одлика „Власина” Уредбом је поверено Туристичкој организацији општине Сурдулица (у даљем тексту: Управљач).

Послове управљања непосредно врши Служба ПИО „Власина”, Сурдулица.

Члан 4.

Корисници и Посетиоци предела дужни су да се придржавају одредаба овог правилника, упутстава са информативних табли и других ознака, као и упутстава или налога чувара Предела и других овлашћених лица управљача.

У планирању и предузимању радова и активности на подручју Предела, Корисници и Посетиоци дужни су да поштују Закон, Уредбу и План управљања Предела.

Члан 5.

За коришћење Предела и услуга Управљача, Корисник и Посетилац плаћају накнаду Управљачу, сходно члану 70. Закона о заштити природе.

Висину, начин обрачуна и наплату накнаде Управљач прописује посебном Одлуком о накнадама за коришћење заштићеног подручја Предео изузетних одлика „Власина” на коју даје сагласност надлежно министарство.

Члан 6.

Унутрашњи ред Предела, Управљач обезбеђује организовањем чуварске службе, сарадњом са локалним становништвом, јавним предузећима и другим привредним субјектима, установама и удружењима грађана, као и сарадњом са органима државне управе и локалне самоуправе.

II. КРЕТАЊЕ И БОРАВАК ПОСЕТИЛАЦА

Члан 7.

Улазак у Предео је слободан и без ограничења.

Улазак у Предео моторним возилом може се забранити или ограничити, у складу са посебним прописом, ако се ради о транспорту опасних материја.

Управљач може краткотрајно заустављати моторна возила на уласку у Предео уколико на јавном путу заснује улазну станицу у складу са чланом 68. ст. 3, 4. и 5. Закона о заштити природе.

Начин заснивања и рада улазних станица Управљач ће прописати посебним актом, у складу са законом.

Члан 8.

Боравак на подручју Предела је слободан и без ограничења осим на местима, у време и на начин утврђеним овим правилником.

Забрањен је улазак односно приступ без одобрења Управљача или пратње чувара Предела на површине односно места на којима је Уредбом утврђен режим заштите I степена, као и на места за које је Планом управљања Пределом одређен такав режим посете због потребе очувања дивље флоре и фауне.

Када се ради о хитној интервенцији у случају пожара или елементарне непогоде, одобрење или пратња из става 1. овог члана не мора се прибавити односно обезбедити, већ се те активности пријављују Управљачу.

Члан 9.

Површине и места из члана 8. овог правилника су нарочито:

1) површине на којима је Уредбом утврђен режим заштите I степена:

– Острво Страторија, површине 1,81 ha,

– Острво Дуги дел, површине 7,82 ha,

2) станишта од приоритетног значаја за заштиту односно места од посебног значаја за очување строго заштићених и заштићених дивљих врста (пловећа тресетна острва).

На површинама на којима је утврђен режим заштите I степена забрањено је:

1) коришћење природних ресурса и изградња објеката,

2) слободна, неконтролисана посета и обилазак, кретање ван постојећих путева и специјално утврђених стаза,

3) промена намене земљишта.

Радови и активности ограничавају се на:

1) радове и активности на научна истраживања и праћење природних процеса,

2) контролисану посету у образовне, рекреативне и општекултурне сврхе, а које нису у супротности са циљевима очувања природних вредности,

3) обележавање граница, обезбеђивање безбедног приступа посетиоцима, постављање табли и ознака у циљу информисања, упозорења или едукације,

4) спровођење заштитних, санационих и других неопходних мера у случају пожара, елементарних непогода и удеса, појава биљних и животињских болести и пренамножавања штеточина.

Површине, места и објекте из става 1. овог члана Управљач ће означити на видљив и јасан начин.

Члан 10.

За коришћење чамаца и других пловних објеката (у даљем тексту: пловило) на водоакумулацији „Власинско језеро“, власници односно корисници пловила прибављају одговарајућу сагласност Управљача.

Забрањена је употреба пловила без сагласности Управљача или супротно условима који су утврђени у сагласност.

Забрањена је употреба пловила која користе као погон моторе са унутрашњим сагоревањем, осим пловила чуварске службе, полиције, војске и ЕПС-а, а дозвољава се коришћење пловила која користе мотор на електрични погон или весла.

Забрањена је употреба глисера, скутера на води, као и постављање понтона и сплавова на језеру.

Забрањено је кретање пловила по мраку и у условима слабе дневне видљивости.

За коришћење пловила за обављање послова на управљању водоакумулацијом и одржавању хидроенергетских објеката не прибавља се сагласност, већ се те активности пријављују Управљачу.

Члан 11.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена, забрањује се кретање и паркирање моторних возила односно возила на моторни погон изван путева, осим у време шумарских радова, обављања пољопривредне делатности и у друге посебно утврђене службене сврхе.

Кретање, заустављање и паркирање моторних возила односно возила на моторни погон на путевима и приступ одређеним местима и објектима на подручју Предела могу се, на основу договора са управљачима тих путева и органом надлежним за безбедност саобраћаја на путевима, регулисати односно забранити или ограничити за све или одређене категорије учесника у саобраћају.

О режиму саобраћаја из става 2. овог члана јавност и учесници у саобраћају обавештавају се на погодан начин, а деонице путева и места у Пределу на којима није дозвољено кретање, заустављање или паркирање моторних возила видно се обележавају.

Забрањена је употреба возила на путевима супротно обавештењу и ознакама из става 2. овог члана.

Члан 12.

Камповање и логоровање ван грађевинских парцела и окућница сталних домаћинстава, породичних објеката за одмор и туристичко-угоститељских објеката допуштено је једино на местима посебно одређеним Планом управљања или просторним планом и уређеним за те намене.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, камповање или логоровање може се организовати уз пратњу чувара или одобрење Управљача на другом месту, у кратком трајању и за мањи број лица, а за потребе истраживачког рада, екотуризма и спортских – културних манифестација.

Забрањује се паљење вегетације (стришта, живица и др.) и паљење ватре на отвореном, осим на местима одређеним за ту намену.

Забрањено је камповање, логоровање и ложење ватре супротно одредбама ст. 1, 2. и 3. овог члана.

Члан 13.

Власници и корисници земљишта и других непокретности дужни су да допусте приступ и пролаз чуварима и другим овлашћеним лицима Управљача у вршењу службених радњи, као и лицима која са одобрењем Управљача обављају истраживачке и друге активности у Пределу.

Забрањено је спречавање или ометање чувара и других овлашћених лица у вршењу радњи и активности из става 1. овог члана.

III. ЗАШТИТА ПРИРОДНИХ И КУЛТУРНИХ ВРЕДНОСТИ

Члан 14.

Корисници и Посетиоци дужни су да примењују мере заштите природних, културних и других вредности и животне средине у складу са Законом, Уредбом, овим правилником, меродавним законима и прописима донетим на основу тих закона.

Члан 15.

На површинама на којима је утврђен режим заштите III степена забрањује се уништавање, брање, сакупљање и друге радње којима се уништавају или угрожавају строго заштићене и заштићене биљне врсте обухваћене Правилником о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива („Службени гласник РС”, бр. 5/10, 47/11 и 32/16), а радови и активности ограничавају се на сакупљање боровнице и бруснице у комерцијалне сврхе само у периоду који управљач одреди, а уз сагласност министарства надлежног за послове заштите природе (у даљем тексту: Министарство). Управљач сваке године, најкасније до 15. јула одређује период сакупљања наведених биљних врста за текућу годину.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена забрањује се уништавање и сакупљање биљних и животињских врста које су обухваћене правилником којим се прописује проглашење и заштита строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива, односно врста које се наводе у „црвеним књигама” и „црвеним листама” флоре и фауне и такође активности које доводе до узнемиравања птица у периоду размножавања (март–јул).

Животиње које живе, повремено или сезонски бораве у слободној природи на подручју Предела, а којима је Правилником о проглашењу и заштити строго заштићених и заштићених дивљих врста биљака, животиња и гљива (у даљем тексту: Правилник о дивљим врстама), утврђен статус заштићених и строго заштићених врста, није дозвољено растеривати, узнемиравати, хватати, убијати и рањавати, нехотично и намерно тровати, сакупљати и уништавати јаја и младунце, уништавати и оштећивати гнезда и остала места и објекте на којима се те животиње размножавају, одгајају младунце, склањају, бораве и хране и уништавати друге дивље врста заштићених и строго заштићених животиња.

Лице које на подручју Предела нађе заштићену дивљу животињу утврђену Правилником о дивљим врстама, свој налаз без одлагања пријављује чувару или другом овлашћеном лицу Управљача.

Лице из става 3. овог члана и Управљач могу се договорити да Управљач преузме даље обавезе у вези нађених примерака дивљих животиња сходно члану 93. Закона, односно обавести министарство или завод.

Забрањено је поступање са строго заштићеним врстама дивљих биљака, животиња и гљива супротно одредбама ст. 1, 2. и 3. овог члана.

Члан 16.

Дивље врсте биљака, гљива, лишајева и животиња које су утврђене Уредбом о стављању под контролу сакупљања и промета дивље флоре и фауне („Службени гласник РС”, бр. 31/05, 45/05, 22/07, 38/08 и 9/10) могу се сакупљати на подручју Предела на начин и под условима утврђеним претходно споменутим прописом и Уредбом.

Лица која врше сакупљање дивље флоре и фауне из става 1. овог члана на подручју Предела дужна су да чувару Предела (у даљем тексту: Чувар) или другом овлашћеном лицу Управљача пријаве дан и место сакупљања дивље флоре и фауне.

Сакупљање дивље флоре и фауне из става 1. овог члана није дозвољено на површинама на којима је Уредбом утврђен режим заштите I степена.

За сакупљање дивље флоре и фауне у шумама и шумском земљишту у државној својини, као и на земљишту у јавној и задружној својини потребно је прибавити одобрење Управљача.

Сакупљање дивље флоре и фауне ради коришћења односно стављања у промет на земљишту или шуми која је у приватном власништву може се вршити само ако то одобри власник тог земљишта или шуме.

Одобрење из ст. 4. и 5. овог члана може се привремено ускратити или ограничити због потребе очувања флоре и фауне.

Физичко лице може сакупљати дивљу флору и фауну у комерцијалне сврхе под условом да има потврду о стручној оспособљености, коју издаје правно лице односно предузетник који се бави сакупљањем дивље флоре и фауне, ради њиховог коришћења и стављања у промет. Потврду сакупљач је дужан да има са собом и да на захтев покаже инспектору заштите животне средине или чувару.

Забрањено је сакупљање дивље флоре и фауне супротно одредбама ст. 1, 2, 3, 4. и 5. овог члана.

Члан 17.

Врсте дивље флоре и фауне чије је коришћење и заштита регулисано прописима из области шумарства, пољопривреде, ловства и риболова могу се на подручју Предела користити на начин и под условима из тих прописа.

За приступ и боравак на местима у Пределу која су утврђена чланом 9. тач. 1. и 2. овог правилника, ради коришћења дивље флоре и фауне у оквиру допуштених активности шумарства, пољопривреде, лова и риболова, потребно је прибавити одобрење Управљача.

Лов, односно приступ и боравак ловаца са оружјем и псима на местима из става 2. овог члана није дозвољен.

Члан 18.

Забрањено је без одобрења Управљача остављати угинуле, заклане и убијене животиње и њихове делове, кланички отпад и месне прерађевине на местима која ће бити уређена као хранилишта за некрофагне врсте птица.

Члан 19.

На подручју Предела забрањује се садња, засејавање и насељавање дивљих врста биљака и животиња страних за природни, изворни биљни и животињски свет југоисточне Србије, осим планског и ограниченог уношења ловне дивљачи, пошумљавања и садње биљака на малим површинама и у строго контролисаним условима ради хортикултурног уређења, заштите од водне ерозије и рекултивације деградираних површина.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, алохтоне врсте биљака могу се уносити на малим површина и у ограниченој бројности приликом спровођења мера антиерозионе заштите, заштите животне средине и пејзажног уређења, а алохтоне врсте фауне у циљу унапређења стања водених екосистема, насеља риба и ловне дивљачи, под условима и на начин утврђеним чланом 82. Закона и уз одобрење Управљача.

На подручју Предела обавезни су контрола и сузбијање врста биљака и животиња које је Министарство прогласило за инвазивне.

Забрањено је поступање са алохтоним и инвазивним врстама биљака и животиња супротно одредбама ст. 1, 2. и 3. овог члана.

Члан 20.

Управљач ће на погодан начин јавно приказати и учинити доступним Корисницима и Посетиоцима спискове врста дивље флоре и фауне из чл. 15, 16. и 17. са информацијама од значаја за њихово препознавање, заштиту и режим коришћења.

Члан 21.

Забрањено је, сходно члану 98. Закона о заштити природе узимати из природе геолошка и палеонтолошка документа односно фосиле, минерале и кристале, који су проглашени заштићеним природним добрима или се налазе на објекту геонаслеђа и заштићеном налазишту.

Налазач геолошких и палеонтолошких докумената из става 1. овог члана која би могла представљати заштићену природну вредност, дужан је да исте пријави Министарству у року од осам дана од дана проналаска и предузме мере заштите од уништења, оштећивања или крађе.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена забрањује се извођење свих активности који могу довести до нарушавања потенцијалних објеката и елемената геонаслеђа.

Налазач и Управљач могу се споразумети да Управљач изврши пријаву и предузме мере из става 2. овог члана уместо налазака.

Члан 22.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II и III степена забрањује се разградња и други видови оштећивања и уништавања објеката који по својим архитектонско-грађевинским одликама, времену настанка и намени представљају репрезентативне примере народног градитељства или заштићена културна добра.

Није допуштено раскопавање места на којима су констатовани или основано претпостављени археолошки налази, нити њихово заузеће изградњом објеката и другим радовима.

Управљач ће у сарадњи са надлежним институцијама за истраживање и заштиту културних добара, археолошког и етнографског блага сачинити попис предмета, објеката и места из ст. 1. и 2. овог члана на подручју Предела.

Управљач ће на видан и погодан начин обележити објекте и места са културно-историјским вредностима на подручју Предела.

Члан 23.

Забрањено је обављати радове и друге активности којима се могу изазвати неповољне промене животне средине, односно загадити тло, вода и ваздух, стварати прекомерна бука и индуковати зрачење штетно по људе и живи свет, а сходно прописима који регулишу област заштите животне средине.

У складу са чланом 57. Закона о заштити природе, за радове и активности односно пројекте са могућим значајним утицајем на животну средину спроводи се поступак процене утицаја на животну средину или се без израде студије процене утицаја на животну средину поступа по акту о условима и мерама заштите природе који издаје Завод за заштиту природе Србије (у даљем тексту: Завод).

Планиране радове и активности, односно извођење пројекта из става 2. овог члана, носилац пројекта дужан је да писмено пријави Управљачу.

IV. ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ И КОРИШЋЕЊЕ ПРИРОДНИХ РЕСУРСА

Члан 24.

Пољопривредна делатност, односно обрада земљишта и гајење ратарских и воћарских култура, крмог и индустријског биља, гајење стоке, живине и пчела и примарна прерада пољопривредних производа врши се у складу са прописима који регулишу област пољопривреде, ветерине, заштите биља и фито-санитарне заштите, Уредбом и овим правилником.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II и III степена забрањена је изградња индустријских објеката, складишта индустријске и друге робе, великих објеката за узгој стоке и живине и других објеката који неповољно утичу на ваздух, воде, земљиште и шуме или изгледом, прекомерном буком или на други начин могу нарушити природне и остале вредности заштићеног подручја, а посебно лепоту предела, тресетишта, ретке и значајне врсте биљака и животиња и њихова станишта.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II и III степена забрањено је преоравање пашњака и природних ливада, као и орање обрадивог земљишта и обављање других радњи на местима и на начин који могу изазвати процес водне ерозије и неповољне промене изгледа предела.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II и III степена забрањено је запуштање и закоровљавање обрадивог пољопривредног земљишта, путева, водотока и површина за рекреацију, народне светковине и друге скупове, као и земљишта у путном и водном појасу и у окружењу културних добара, историјских споменика и јавних чесми, експлоатација и коришћење тресета.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена забрањено је:

1. преоравање природних ливада и пашњака;
2. промена намене водног земљишта;
3. пренамена површина на којима се налазе влажна станишта (тресетишта, забарене површи и др.), као и било какви захвати на њима, посебно измена хидролошког режима;
4. радови и активности којима се мењају величина и изглед пловених тресетних острва и угрожава или оштећује њихов биљни и животињски свет;
5. боравак и риболов на тресетним острвима осим у научноистраживачке сврхе и ограничену едукацију.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена радови и активности ограничавају се на изградњу објеката за конвенционално гајење домаћих животиња и дивљачи у оквиру постојећих сеоских домаћинства и у оквиру установљених ловишта и ловних резервата.

На површинама на којима је утврђен режим заштите I степена забрањено је коришћење природних ресурса, изградња објеката и промена намене земљишта.

Пчеларство се обавља на основу Одлуке о условима за држање и постављање пчелињака на простору Предела.

Забрањено је обављати пољопривредну делатност супротно одредбама овог члана.

Члан 25.

На површинама на којима је утврђен режим заштите III степена, дозвољена је примена биолошких, биотехничких и хемијских средстава у пољопривреди на начин, односно са врстама и количинама тих средстава и у време како је регулисано Законом о средствима за заштиту биља и Законом о здрављу биља („Службени гласник РС“, број 41/09) и другим меродавним прописима из области пољопривреде, вода и хемикалија.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II и III степена забрањено је руковање хемијским материјама и нафтним дериватима у количинама и на начин који могу проузроковати загађивање земљишта и вода и изазвати тровање и друге неповољне последице по биљни и животињски свет.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена забрањена је употреба хемијских средстава.

Управљач ће одговарајућим мерама и активностима подстицати пољопривреднике на што мању употребу хемијских средстава на подручју Предела и помагати прелазак на органску пољопривредну производњу.

Члан 26.

Гајење, заштита и коришћење шума врши се у складу са Законом о шумама, прописима донетим на основу тог закона, чл. 18. и 35. Закона, Уредбом и овим правилником.

Газдовање шумама у државној својини спроводи се према плановима развоја шумских подручја, основама газдовања, годишњим плановима газдовања шумама и извођачким пројектима.

Газдовање шумама сопственика за које се не доносе основе газдовања врши се на основу програма газдовања и годишњих планова газдовања.

На подручју Предела, корисник шума у државној својини је ЈП „Србијашуме“ којима газдује у оквиру газдинских јединица (Г.Ј.): Г.Ј. „Клисура“ Г.Ј., „Кијевац“ Г.Ј., „Качер – Зеленичје“, Г.Ј. „Горња Власина“.

Корисник обавештава Управљача и Завод о донетим годишњим плановима газдовања шумама и пружа основне податке о обиму, динамици и просторној расподели планираних радова.

Члан 27.

На површинама на којима је утврђен режим заштите I степена, шуме су изузете из газдовања.

На осталим површинама врши се одрживо газдовање шумама као добром од општег интереса у складу са добром шумарском праксом, којим се осигурава умерено повећање површина под шумским екосистемима и побољшање њиховог састава, здравственог стања и производне способности, омогућава заступљеност виших узгојних типова и већих дебљинских разреда и квалитет дрвета, очување разноврсности и изворности дрвећа, жбуња и осталих биљака у шумским састојинама, обезбеђује заштита шума и шумски ред и омогућава планска изградња и реконструкција шумарских објеката.

На површинама на којима је утврђен режим заштите III степена забрањено је крчење и чиста сеча шуме, осим ради промене врсте дрвећа и узгојних облика шуме на малим површинама, изградње шумских комуникација и објеката и за планом утврђене намене изградње и уређења простора у складу са законом.

На површинама на којима је утврђен режим заштите III степена забрањена је сеча репрезентативних стабала дрвећа и примерака заштићених, ретких и у другом погледу значајних врста дрвећа и жбуња.

На површинама на којима је утврђен режим заштите III степена радови и активности ограничавају се на формирање шумских и пољопривредних монокултура.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена забрањена је чиста сеча ради промене врсте дрвећа или узгојних облика шуме, као и пошумљавање пашњака, природних ливада и тресетишта, осим на малим површинама ради заштите од експесивне и јаке водне ерозије.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена радови и активности ограничавају се на извођење хитних и неопходних санационих шумских радова после акцидентних ситуација приликом ветролома, ветроизвала, пожара, каламитета инсеката и спровођење одговарајућих мера противпожарне и противерозионе заштите.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена радови и активности ограничавају се на газдовање шумама и шумским земљиштем утврђеним у плановима и основама газдовања шумама којима се обезбеђује одржавање постојећих и повећање површина под шумским екосистемима и побољшање њиховог састава, структуре и здравственог стања, очување разноврсности и изворности дрвећа, жбуња и осталих биљних и животињских врста у шумским састојинама, као и формирање шумских и пољопривредних монокултура.

Члан 28.

Коришћење, заштита и уређење вода и заштита од штетног дејства вода врше се на основу Закона о водама („Службени гласник РС”, бр. 31/10, 93/12 и 101/16)), прописа донетих на основу тог закона, Закона о заштити и одрживом коришћењу рибе и фонда („Службени гласник РС”, број 128/14), Уредбе и овог правилника.

Предео обухвата делове водног подручја Морава.

Јавно предузеће за управљање водама „Србијаводе” доноси планове и годишње програме управљања водама, води регистре заштићених области и катастре водних објеката на водним подручјима из става 2. овог члана.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена забрањено је каптирање извора ради одвођења воде за водоснабдевање осим оних предвиђених важећим планским документима.

За каптирање извора и одвођење воде и друге хидротехничке радове на подручју Предела, као и за радове на водном земљишту риболовних вода, осим водних аката потребно је прибавити акт о условима заштите природе који издаје Завод.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена радови и активности се ограничавају на предузимање мера и активности заштите акватичних екосистема од свих видова загађења, промена хидролошког режима и квалитета воде и деградације станишта.

ЈП „ЕПС”, Огранак ХЕ Ђердап – Власинске ХЕ, дужна је да редовно обавештава Управљача о планираном режиму рада и очекиваним већим осцилацијама нивоа воде у водоакумулацији „Власинско језеро”, као и да обезбеди минимални одрживи проток у водотоку Власина низводно од бране водоакумулације „Власинско језеро” у складу са прописима.

ЈП „ЕПС”, Огранак ХЕ Ђердап – Власинске ХЕ, надокнадиће Управљачу штету насталу у рибељем фонду услед наглог, технички неоправданог испуштања воде из водоакумулације „Власинско језеро”.

Члан 29.

Планови управљања водама усклађују се са Уредбом и Планом управљања Предела.

Управљач и ЈП „Србијаводе” сарађују у стварима од заједничког интереса за управљање Пределом и водним подручјима, посебно на усклађивању докумената из става 1. овог члана.

ЈП „Србијаводе“ ставља на увид податке из регистра заштићених области и катастра водних објеката и друге податке од интереса за заштиту и коришћење вода на подручју Предела које води на основу законских овлашћења.

Члан 30.

Експлоатација минералних сировина врши се у складу са Законом о рударству („Службени гласник РС”, бр. 88/11 и 101/15), прописима донетим на основу тог закона, Уредбом и овим правилником.

На површинама на којима је утврђен режим заштите I степена забрањени су сви облици коришћења минералних сировина.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена забрањена је експлоатација минералних сировина и изградња рударских објеката.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена радови и активности се ограничавају на коришћење камена, глине и другог материјала на традиционалан начин на површину терена до 150 m².

На површинама на којима је утврђен режим заштите III степена радови и активности ограничавају се на експлоатацију минералних сировина само на основу резултата већ започетих геолошких истраживања, која су одобрена у складу са законом.

На површинама на којима је утврђен режим заштите III степена радови и активности ограничавају се на експлоатацију природног грађевинског материјала (камена, глине и другог материјала за локалне потребе) традиционалним методама, која је одобрена у складу са законом.

Управљач може обрачунати и наплатити накнаду за обављање делатности експлоатације минералних сировина у складу са посебном Одлуком.

V. ЛОВ И РИБОЛОВ

Члан 31.

Активности лова на подручју Предела обављају се у складу Законом о дивљачи и ловству („Службени гласник РС”, број 18/10), прописима донетим на основу тог закона, Законом, Уредбом и овим правилником.

Газдовање ловиштима на подручју Предела врши се на основу програма развоја ловног подручја, ловних основа и годишњих програма газдовања ловиштима.

На подручју Предела, корисник ловишта је ловачко удружење „Врла” из Сурдулице.

Корисник ловишта обавештава Управљача и Завод о донетим годишњим плановима газдовања ловиштем и пружа основне податке о планираним ловним активностима.

На површинама на којима је утврђен режим заштите I степена забрањене су све активности лова.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена забрањује се лов, осим оног дозвољеног по ловној основи и за научноистраживачке сврхе, као и одстрел рањене и болесне дивљачи.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена радови и активности ограничавају ловство на санитарни лов дивљачи и планско регулисање бројности популација ловних врста.

На површинама на којима је утврђен режим заштите III степена радови и активности ограничавају лов за потребе одржавања оптималне бројности и здравственог стања популације ловних врста.

Члан 32.

Заштита и коришћење фауне риба на подручју Предела врши се у складу са Законом о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда („Службени гласник РС”, број 128/14), прописима донетим на основу тог закона, Уредбом и овим правилником.

Риболовне воде у границама Предела припадају Рибарском подручју ПИО „Власина” (у даљем тексту: Рибарско подручје), које је одређено посебним актом Управљача, у складу са законом.

Управљач Предела је корисник Рибарског подручја.

Члан 33.

На риболовној води Рибарског подручја ПИО „Власина” забрањује се риболов, осим рекреативног риболова и излова ради научног истраживања, праћења стања водених екосистема и рибљег насеља и регулисања бројности пренамњених и мање вредних врста риба, а у складу с програмом управљања Рибарског подручја, а на основу дозволе Министарства.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена забрањен је риболов, осим рекреативног и спортског риболова и излова ради научног истраживања, праћења стања водених екосистема и рибљег насеља и регулисања бројности пренамножених алохтоних врста риба, а у складу с програмом унапређења рибарства.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена забрањено је непланско порибљавање и уношење врста риба које су стране изворном рибљем фонду, уношење интродукованих (алохтоних) врста риба и употреба свих недозвољених средстава за лов рибе (нпр. креч, хлор, конопља, експлозив, струја, мреже и др.).

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена ограничавају се радови и активности на риболов рекреативни, спортски и научноистраживачки и предузимање мера и активности заштите фауне риба (поштовање ловостаја у периоду мреста, предузимање мера спасавања риба и транслокације, строго придржавање режима риболова, поштовање прописаног начина риболова, алата и средстава, формирање ревира по принципу „ухвати и пусти“, планска порибљавања у погледу количина, врста и узрасних категорија, забрана сваког уношења страних/алохтоних врста риба, јачање рибочуварске службе итд.).

На Рибарском подручју могу се организовати такмичења у спортском риболову, у складу са законом и уз одобрење Управљача.

Члан 34.

На риболовним водама Рибарског подручја утврђују се режими риболова и период ловостаја у складу са прописима који уређују заштиту и одрживо коришћење рибљег фонда.

Управљач може, на основу указане потребе и дозволе Министарства и у складу са програмом управљања Рибарским подручјем изменити односно поштриити режим риболова и другачије одредити период ловостаја за одређене врсте риба.

Управљач ће сваке године, после доношења годишњег програма управљања рибарским подручјем, на подесан начин учинити доступним заинтересованим риболовцима режим риболова и период ловостаја за ту годину и друге информације од значаја за заштиту и коришћење риболовних вода.

Члан 35.

Управљач, у складу са законом, издаје односно дистрибуира/продаје годишње, дневне и вишедневне дозволе за рекреативни риболов. Управљач може дистрибуцију дозвола за рекреативни риболов вршити заинтересованим риболовачким удружењима, клубовима спортских риболоваца и др. на основу закљученог Уговора о посредовању.

Члан 36.

Уколико се на подручју Управљача установе пси без присуства власника, Управљач обавештава надлежну јединицу локалне самоуправе која је одговорна за њихово уклањање ван подручја Предела.

Уклањање угинулих животиња са подручја Предела, дужна је организује општинска управа, у складу са Законом о ветеринарству („Службени гласник РС“, бр. 91/05, 30/10 и 93/12).

СПОРТ, РЕКРЕАЦИЈА И ТУРИЗАМ

Члан 37.

На подручју Предела могу се организовати спортска такмичења и активности рекреације на води и снегу, риболову, планинарству, бициклизму и другим областима уколико се тим активностима не оштећују или угрожавају природне вредности и квалитет животне средине.

На површинама на којима је утврђен режим заштите I степена, забрањене су све спортске активности.

За такмичења из става 1. овог правилника, организатор прибавља одобрење Управљача и плаћа накнаду у складу са посебном Одлуком коју доноси Управљач.

Организатор је дужан да такмичење пријави Управљачу најмање 30 дана пре дана планираног за његов почетак.

За планиране спортске активности код којих се основано претпоставља могућност утицаја на природне вредности Предела и квалитет животне средине организатор, на основу обавештења Управљача прибавља услове заштите природе које издаје Завод.

Забрањено је организовање такмичења без одобрења Управљача и противно условима датим у одобрењу.

Члан 38.

На подручју Предела правна и физичка лица могу обављати делатност туризма и угоститељства, односно организовати туристичка путовања и туристичку посету и пружати услуге смештаја, исхране и пића у складу са Законом о туризму („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 99/11 — др. закон, 93/12 и 84/15), прописима донетим на основу тог закона, Законом, Уредбом и овим правилником.

Члан 39.

Туристичке групе и појединци могу у пратњи чувара или другог овлашћеног лица Управљача посећивати и разгледати локалитете и површине на којима је утврђен режим заштите I степена из образовних, рекреативних и општекултурних разлога и потреба.

Управљач може за заинтересоване туристичке групе организовати обилазак других делова подручја Предела.

Намеравање посете односно обилазак из ст. 1. и 2. овог члана пријављују се Управљачу најмање 2 дана раније.

Члан 40.

За обављање делатности туризма и угоститељства из члана 37. и за услуге Управљача из члана 38. овог правилника плаћа се накнада у складу са посебним актом Управљача.

ИЗГРАДЊА ОБЈЕКТА И УРЕЂЕЊЕ ПРОСТОРА

Члан 41.

Изградња објеката и уређење простора на подручју Предела врши се у складу са Законом о планирању и изградњи („Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09 – испр. 64/10 – одлука УС 24/11, 121/12, 42/13 – одлука УС, 50/13 – одлука УС, 98/13 – одлука УС, 132/14 и 145/14), прописима донетим на основу тог закона, Просторног плана општине Сурдулица („Службени гласник Пчињског округа”, број 24/07), Просторног плана подручја посебне намене „Власина” („Службени гласник РС”, број 133/04), донетим урбанистичким плановима, Законом, Уредбом и овим правилником.

На површинама на којима је утврђен режим заштите III степена радови и активности се ограничавају на:

1. изградњу и реконструкцију стамбених, економских и помоћних објеката пољопривредних домаћинстава, викендица и привремених објеката само у грађевинском реону дефинисаном важећим планским документима,

2. изградњу соларних електрана и електрана на био-гас ограничава се на изградњу уз постојећа насеља односно домаћинства,

3. изградњу ветрогенератора, и то само на изградњу у значајно измењеним, антропогеним подручјима у рубним зонама спољашњих граница III (трећег) степена,

4. изградњу објеката туристичког смештаја и туристичке инфраструктуре на изградњу мањих објеката у традиционалном стилу, а на основу важеће планске документације,

5. изградњу инфраструктурних објеката и инфраструктурне мреже у складу са одрживим коришћењем природних вредности и капацитетом простора,

6. изградњу складишта индустријске робе и грађевинског материјала и викендица у традиционалном стилу и то на рубне делове заштићеног подручја и уз постојећа насеља и

7. изградња насеља и ширење њихових грађевинских подручја, на изградњу унутар и око постојећих насеља. Није дозвољено ширење постојећих насеља у правцу подручја у режиму II степена заштите.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена, осим забрана из става 2. овог члана, забрањена је:

1. изградња објеката, осим изградње јединственог система за евакуацију отпадних комуналних вода, радова на одржавању, реконструкцији, адаптацији и санацији постојећих зграда, путева, објеката телефонске, водоводске, канализационе и електро-мреже, непокретних културних добара, спомен-обележја, јавних чесми и других објеката на постојећим грађевинским парцелама и планске изградње објеката и уређења простора за намене туризма и рекреације на малим површинама,

2. изградња јавних скијалишта,

3. изградња ветрогенератора,

4. изградња септичких јама пропусног типа и свако испуштање отпадних и осочних вода у водоток и земљиште,

5. изградња викендица и других породичних објеката за одмор, и

6. просецање нових јавних путева, осим у функцији ревитализације и економског развоја подручја.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена радови и активности се ограничавају на:

1. изградњу објеката туристичког смештаја и туристичке инфраструктуре на изградњу мањих објеката за презентацију природних вредности и у традиционалном стилу који су у складу са потребама културног, сеоског и екотуризма,

2. изградњу објеката саобраћајне, енергетске, комуналне и друге инфраструктуре стамбених и економских објеката пољопривредних и шумских газдинстава, само на објекте који не утичу негативно на повољнији положај животињских или биљних врста, њихових станишта, природних вредности, лепоту и очуваност предела, тресетишта.

На површинама на којима је утврђен режим заштите I степена забрањени су радови на изградњи објеката и уређењу простора.

Члан 42.

Планиране радове на изградњи објеката и уређењу простора, носилац радова односно инвеститор (у даљем тексту: Инвеститор) дужан је да писмено пријави Управљачу, сходно члану 57. став 5. Закона.

Пријава из става 1. овог члана садржи основне податке о инвеститору, врсти и обиму планираних радова, локацији и власништву на непокретностима.

Управљач ће у року не дужем од 15 дана од дана подношења пријаве доставити инвеститору писано обавештење о томе да ли су радови Законом и Уредбом дозвољени, са упутством шта даље треба да ради како би прибавио акт о условима заштите природе, локацијску и грађевинску дозволу.

Управљач ће од инвеститора тражити допуну пријаве уколико се на основу предочених података не може пружити меродавно и квалификовано обавештење.

Инвеститор је дужан да један примерак пријаве почетка грађења објекта из члана 148. Закона о планирању и изградњи достави и Управљачу. Уз пријаву, у којој наводи планирану динамику радова, Инвеститор прилаже акт о условима заштите природе и грађевинску дозволу.

За мање монтажне објекте привременог карактера на земљишту у јавној својини из члана 146. Закона о планирању и изградњи (киосци, летње и зимске баште, тезге и други покретни мобилијар, пловећа постројења, надстрешнице, спомен обележја и др.), чије постављање и уклањање обезбеђује и уређује локална самоуправа, потребна је сагласност Управљача.

Забрањено је радове на изградњи објеката и уређењу простора изводити односно обављати без пријаве из става 5. овог члана, а монтажне објекте из става 6. постављати без сагласности Управљача.

ОДРЖАВАЊЕ ЧИСТОЋЕ И УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ

Члан 43.

Одржавање чистоће и управљање отпадом на подручју Предела врши се у складу са Законом о управљању отпадом („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10 и 14/16), прописима донетим на основу тог закона, другим законима и прописима који се односе на отпадне материје, Уредбом и овим правилником.

На површинама на којима је утврђен режим заштите III степена забрањено је одлагање комуналног, индустријског и грађевинског отпада, амбалаже, расходованих моторних возила, других машина и апарата, осим комуналног и пољопривредног отпада пореклом са заштићеног подручја, који може да се одлаже на прописан начин на местима која су за то одређена и обележена, нерегулисано испуштање отпадних вода домаћинства, привредних и других објеката.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II и III степена забрањено је нерегулисано складиштење стајског ђубрета, а објекти за одлагање стајског и другог органског ђубрива морају задовољавати прописе и стандарде заштите животне средине и санитарне заштите изворишта за снабдевање водом за пиће.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена, осим забране радова и активности из члана 6. ове уредбе забрањено је слободно испуштање отпадних и загађујућих вода у водотоке.

Регионални и локални планови управљања отпадом усклађују се са Уредбом и Планом управљања Предела.

Члан 44.

Свако је дужан да сакупља и одлаже отпатке које ствара, на местима која су посебно уређена односно опремљена и према потреби, обележена за те намене.

Управљач ће поставити одговарајућу опрему, односно канте, корпе или кесе за привремено одлагање чврстих отпадака на местима која су предмет посете и организовати њихово пражњење и одвожење изван

подручја Предела, осим на простору у насељима и на површинама поред туристичких, смештајних и угоститељских објеката.

Управљач ће иницирати сарадњу са комуналним службама територијално надлежних јединица локалне самоуправе у области одржавања чистоће кроз организовано постављање и редовно пражњење контејнера за смеће у насељеним деловима подручја Предела и местима окупљања већег броја посетилаца.

Члан 45.

Власници и корисници непокретности дужни су да их одржавају у чистом и уредном стању.

Обавезна је сеча трулог, престарелог и оштећеног дрвећа и жбуња и поткресивање грана и уклањање корова на земљишту у путном појасу и водном појасу, око јавних и привредних објекта, културних добара, историјских споменика и јавних чесми, на површинама за рекреацију и у кругу сеоских домаћинстава.

Корисници и сопственици шума дужни су да одржавају шумски ред у складу са прописима у области шумарства, укључујући и обавезу што краћег задржавања посечених стабала и огревног дрвета поред путева.

Забрањено је запуштање и закоровљавање обрадивог пољопривредног земљишта.

ОБЕЛЕЖАВАЊЕ И ПОСТАВЉАЊЕ ОЗНАКА, ФОТОГРАФИСАЊЕ И СНИМАЊЕ ФИЛМОВА

Члан 46.

Управљач у року утврђеном Уредбом и на начин прописан одговарајућим подзаконским актом обележава Предео као заштићено подручје таблама прописаног изгледа и садржаја које поставља на местима где јавни путеви улазе у Предео, а границе Предео обележава прописаним ознакама.

Управљач у роковима утврђеним законом и на начин прописан одговарајућим подзаконским актом обележава границу рибарског подручја и границе делова Рибарског подручја на којим је забрањен или ограничен риболов.

Управљач одговарајућим таблама обележава места и објекте где је приступ и боравак забрањен или ограничен.

Управљач поставља табле односно друге ознаке са информацијама о правилима унутрашњег реда и режиму риболова.

Управљач поставља и друге информативне табле и ознаке од значаја за спровођење режима заштите и презентацију вредности Предела, као што су панои, билборди, планинарске стазе, места за камповање и логоровање, места за отпатке и др.

На површинама на којима је утврђен режим заштите II степена забрањено је постављање табли и других обавештења на стаблима.

Забрањено је оштећивање или уништавање и уклањање табли и натписа на таблама и других ознака из овог члана, као и њихово заклањање односно маскирање другим објектима.

Члан 47.

На подручју Предела није допуштено постављање информативних табли са називима правних и физичких лица и рекламних и других паноа без одобрења Управљача.

За постављање службених табли и других ознака које су утврђене прописима у области туризма, саобраћаја и јавних путева, шумарства, ловства, водопривреде и енергетике није потребно одобрење Управљача.

За постављање и држање табли и паноа из става 1. овог члана Управљач може наплатити накнаду у складу са посебном Одлуком.

Члан 48.

Фотографисање и снимање тонских и видео записа и филмова на подручју Предела дозвољено је.

За радње из става 1. овог члана које се врше у комерцијалне сврхе потребно је прибавити сагласност Управљача и за њих се плаћа накнада на основу посебног акта који доноси Управљач.

Ради прибављања сагласности из става 2. овог члана, организатор снимања односно заинтересовано лице пријављује планиране активности снимања Управљачу који је дужан да сагласност изда у року не дужем од 15 дана.

За активности фотографисања и снимања заинтересовано лице ће према потреби и обавештењу Управљача прибавити акт о условима заштите природе које издаје Завод.

Управљач може привремено или трајно ускратити сагласност уколико је индикован значајан неповољан утицај на природне вредности.

Физичко или правно лице које обавља или за чији рачун се обавља снимање фотографија, тонских и видеозаписа и филмова који се публикују односно приказују јавности, осим играних филмова, дужно је да један примерак снимљеног материјала достави Управљачу.

ИСТРАЖИВАЧКИ И ОБРАЗОВНИ РАД

Члан 49.

На подручју Предела могу се вршити научна и примењена истраживања и образовне активности у природи у складу са законима и прописима који уређују област научних и примењених истраживања и образовања и овим правилником.

Истраживања и образовне активности из става 1. овог члана допуштено је обављати на начин да се не изазову значајне неповољне промене или униште природне вредности као и да се не загади животна средина.

Члан 50.

За истраживања која могу имати утицај на вредности и обележја Предела и за која је у смислу члана 57. ст. 3. и 4. Закона неопходно прибавити акт о условима заштите природе, носилац истраживања прибавља сагласност Управљача.

Да би прибавио сагласност из став 1. овог члана, носилац истраживања пријављује Управљачу планиране истраживачке радове и активности.

Пријава истраживања садржи меродавне податке о врсти, циљу, садржају, локацији, времену трајања, методама, средствима, опреми и алатима, руководиоцу и учесницима истраживања.

У пријави се могу навести и услуге односно помоћ која се тражи од Управљача.

Уз пријаву истраживања прилаже се акт о условима заштите природе.

Уз пријаву истраживања, за чије извођење је прописана обавеза прибављања дозволе, прилаже се и дозвола надлежног министарства у складу са законом.

Сагласност из става 1. овог члана, коју управљач издаје у року не дужем од седам дана од дана пријема пријаве, садржи упутство о примени услова и мера заштите природе и правила унутрашњег реда, посебне услове, ако их има, у вези места, времена и начина извођења радова, обезбеђења пратње чувара или другог лица, као и могућност и услове пружања тражених услуга.

Забрањено је истраживања из става 1. овог члана започети или изводити без прибављене сагласности Управљача.

Члан 51.

Управљач може у поступку издавања сагласности одредити друго време од оног које је наведено у пријави ако оцени да постоји ризик по природне вредности, безбедност и здравље људи, о чему обавештава подносиоца пријаве пре издавања сагласности.

Управљач из разлога наведених у ставу 1. овог члана или непоштовања прописаних услова може писмено наложити прекид истраживачких радова и активности.

Члан 52.

О истраживањима у области шумарства, пољопривреде и педологије, хидрологије, климатологије и метеорологије, животне средине, туризма, саобраћаја, енергетике, просторног и урбанистичког планирања, демографије, културних добара и у другим областима за која се по правилу не прибавља сагласност Управљача, потребно је да носилац истраживања благовремено писмено обавести Управљача.

Обавештење садржи исту врсту података као и пријава истраживања.

Управљач ће одмах, а најкасније у року од два дана пружити писмени одговор подносиоцу обавештења да је упознат са планираним истраживањима, могућностима пружања тражених услуга и помоћи, дати препоруке у вези поштовања правила унутрашњег реда и упутити подносиоца обавештења на евентуалну обавезу прибављање акта о условима заштите природе.

Забрањено је истраживања из става 1. овог члана започети или изводити уколико се о њима не обавести Управљач.

Носилац истраживања је дужан да након завршетка активности, најкасније у року од 180 дана од дана извршеног истраживања достави управљачу у одговарајућој форми резултате активности.

Члан 53.

Образовне активности на подручју Предела, као што су школа у природи, теренска настава и семинари и стручне екскурзије потребно је благовремено писмено пријавити Управљачу.

Активности из става 1. овог члана не могу започети пре него што Управљач потврди пријем пријаве тих активности. Пријава намераваних образовних активности мора садржати релевантне податке о врсти, циљу, садржају, времену трајања, организатору и броју учесника. У пријави се могу навести и услуге односно помоћ која се очекује од Управљача.

Управљач ће одмах, а најкасније у року од два дана писмено потврдити пријем пријаве образовних активности и обавестити подносиоца пријаве о посебним условима заштите природе и животне средине приликом обављања активности, ако их има, као и о могућностима и условима пружања тражених услуга или помоћи.

Члан 54.

У року од 15 дана по завршетку теренских истраживачких радова и образовних активности, носилац истраживања односно организатор образовних активности дужан је да Управљачу достави кратак извештај о току и главним резултатима спроведених истраживања и образовних активности.

О завршетку елабората односно публиковању резултата о извршеним истраживањима носилац истраживања дужан је да обавести Управљача у року од 15 дана као и да тај елаборат или публиковани рад достави Управљачу.

Онај ко благовремено не поднесе извештај из става 1. односно не достави обавештење и елаборат или рад из става 2. овог члана, Управљач може ускратити сагласност за наредна истраживања односно обавештење и услуге за обављање образовних активности.

ЧУВАРСКА СЛУЖБА

Члан 55.

Спровођење правила унутрашњег реда обезбеђује и непосредни надзор на подручју Предела врши чуварска служба.

Чуварска служба има један организациони део, ван граница заштићеног подручја Предела и то у оквиру „Туристичке организације општине Сурдулица” са седиштем у Сурдулици.

Координацију послова организационог дела чуварске службе врши директор Туристичке организације општине Сурдулица (у даљем тексту: Директор).

Чуварску службу чине односно послове чуварске службе у својству лица са законским овлашћењима и обавезама непосредно обављају чувари и руководиоци службе (у даљем тексту Руководилац).

Чувар је за свој посао у чуварској служби непосредно одговоран руководиоцу, а Руководилац је за свој посао у чуварској служби непосредно одговоран директору.

Број чувара утврђује управљач, актом о систематизацији послова и радних места, а врста и обим конкретних послова које чувар обавља утврђује се уговором о раду или другим појединачним актом, у складу са законом.

Члан 56.

За време службе, чувар носи службену одећу на којој је знак Предела и знак заштите природе.

Министарство је Правилником о службеној одећи чувара заштићеног подручја („Службени гласник РС”, бр. 117/14 и 93/15) прописало јединствену одећу за чуваре у националним парковима и заштићеним подручјима.

Члан 57.

Чувар за време службе може носити оружје.

Врсту, услове и правила ношења и употребе и начин чувања оружја утврђује Управљач у складу са законом.

Члан 58.

Чувар поседују службену легитимацију којом доказује идентитет, статус службеног лица и овлашћења у складу са Законом о заштити природе.

Чувар је дужан да у вршењу одговарајућих службених радњи претходно покаже службену легитимацију.

Службену легитимацију чувару издаје Управљач на обрасцу који прописује министар.

О издатим легитимацијама Управљач води евиденцију.

Чувар који је престао да врши чуварску службу, дужан је да службену легитимацију у року од три дана од дана престанка службе врати Управљачу, коју ће Управљач одмах поништити и ту чињеницу унети у евиденцију из става 4. овог члана.

У случају губитка или нестанка службене легитимације чувар је дужан да о овоме одмах обавести Управљача.

Изгубљена или нестала легитимација оглашава се неважећом у „Службеном гласнику Републике Србије” и брише се из евиденције о издатим легитимацијама, а чувару се издаје нова легитимација.

Члан 59.

Рад чуварске службе организује се на терену тако што чувар врши непосредни надзор и контролише спровођење правила унутрашњег реда на целом чуварском рејону.

Чувар је одговоран за унутрашњи ред у целом рејону.

Чувар свакодневно врши обилазак делова рејона или рејон у целисти.

Чувар има право и обавезу да изврши потребну службену радњу у било ком чуварском рејону на подручју Предела.

Рад чувара по потреби организује се у пару или са више чувара истовремено, кроз рад у сменама или дежурства, патролни обилазак и стационарне контроле или комбиновањем напред наведених метода, односно другом применом теренског рада.

Члан 60.

У вршењу чуварске службе, дужност чувара је да:

1) прати кретање и активности посетилаца и других корисника у Пределу, посебно:

- транспорт грађевинског материјала и изградњу објеката,
- коришћење минералних сировина, шума, флоре и фауне укључујући дивљач и рибе,
- употребу моторних возила и пловила,
- постављање објеката на води,
- улазак у зоне и објекте у којима је посета забрањена или ограничена,
- ложење ватре на отвореном,
- одлагање отпада,
- одвијање спортских такмичења и других манифестација;

2) прати стање биљних и животињских врста и других вредности Предела,

3) пружа помоћ и сарађује са локалним становништвом,

4) пружа податке, помоћ и услуге посетиоцима и другим лицима при обиласку и разгледању Предела, научним истраживањима и образовним активностима,

5) сарађује са корисницима природних ресурса у Пределу,

6) сарађује са носиоцима стварних права на непокретностима у Пределу у циљу заштите природе,

7) сарађује са другом чуварском службом, инспекцијском службом и органима унутрашњих послова.

Члан 61.

Када Чувар утврди или основано претпостави да је Посетилац, односно Корисник заштићеног подручја учинио радњу супротно правилима унутрашњег реда или мерама заштите природе прописаним у складу са законом, овлашћен је да:

- 1) легитимише лице затечено у вршењу недозвољених радњи, а лице затечено без личних исправа приведе надлежном органу унутрашњих послова,
- 2) изврши преглед свих врста возила, пловних објеката и товара,
- 3) привремено одузме предмете и средства којима је извршен прекршај или кривично дело и предмете који су настали или прибављени извршењем таквог дела, као и да ове предмете, без одлагања, преда управљачу ради чувања,
- 4) затражи успостављање претходног стања, односно нареди мере за спречавање и уклањање штетних последица,
- 5) изврши сваки преглед, осим станова и других просторија, за чији је преглед потребан судски налог.

Члан 62.

Када утврди радњу учињену супротно правилима унутрашњег реда или мерама заштите природе прописаним у складу са законом, чувар саставља записник.

Садржај записника или опис који се уноси у записник је саопштавање оног што је затечено, нађено, утврђено или на други начин прибављено и констатовано.

У садржај се обавезно уносе:

- подаци о извршиоцима недозвољене радњи, а ако је извршилац непознат то се констатује уз основану претпоставку о могућем извршиоцу;
- начин и време извршења радње, средства и алати којима је радња извршена;
- подаци о сведоцима и другим расположивим доказима ако постоје;
- настала штета, документована што прецизнијим подацима и по могућству фотографијом;
- подаци о одузетим предметима и средствима из тачке 5) члана 60.

Записник је састављен у оноликом броју примерака колико захтева конкретна ситуација, а ако је контроли присутна нека друга заинтересована страна, један примерак записника уручује се и њој.

Управљач ће прописати образац записника из овог члана.

Члан 63.

О привремено одузетим предметима из тачке 5) члана 60. чувар издаје потврду са тачним подацима о врсти и количини одузетих предмета и ствари.

Управљач обезбеђује услове за одржавање и чување привремено одузетих предмета, и предузима радње за даље поступање за примерцима одузетих и нађених животињских или биљних врста, минерала, кристалних творевина, фосилних остатака и артефаката, укључујући њихово збрињавање док се ствар не реши.

О привремено одузетим предметима Управљач води евиденцију са подацима о врсти количини, разлогу привременог одузимања, лицу коме су предмети привремено одузети и чувару који је предмете привремено одузео.

Члан 64.

Чувар у вршењу службе поступа стручно, ауторитативно и одговорно, у складу са овлашћењима која има, водећи посебно рачуна о угледу Управљача.

Чувар води дневник, односно евиденцију дневних активности, чији садржај прописује Управљач.

Члан 65.

Чувар полаже стручни испит у складу са програмом који прописује министар.

Управљач сам организује или на други начин обезбеђује обуку, стручно усавршавање и проверу знања и вештина чувара.

Члан 66.

Чувар је опремљен и радном одећом, средствима везе и превоза, потребним апаратима и инструментима и алатом, у складу са посебним актом Управљача.

Члан 67.

На основу записника и обавештења чувара о учињеној забрањеној односно противправној радњи, Управљач сходно стеченим околностима, врсти дела и статусу починиоца подноси одговарајућу пријаву или захтев за покретање прекршајног поступка самостално или преко надлежних органа.

ПРОТИВПОЖАРНА ЗАШТИТА

Члан 68.

На подручју Предела планирају се и спроводе мере заштите од пожара у складу са Законом о заштити од пожара („Службени гласник РС”, бр. 111/09 и 20/15), Законом о шумама и прописима донетим на основу тих закона, планом управљања Пределом и плановима заштите од пожара.

ЈП „Србијашуме” у складу са Законом о шумама доноси планове заштите шума од пожара за шумска газдинства „Врање” и „Лесковац” којима припада подручје Предела.

Планом и програмом управљања Пределом утврђују се приоритетни односно годишњи оперативни задаци противпожарне заштите.

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 69.

Надзор над применом овог правилника врши министарство.

Члан 70.

Управљач ће најкасније у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог правилника донети акта предвиђена овим правилником.

Члан 71.

Управљач ће извод из овог правилника, са основним правилима унутрашњег реда и забрањеним радњама/ активностима истакнути на погодан и видан начин у насељима, туристичким центрима и локалитетима, објектима Туристичке организације и на другим местима бројнијег окупљања и чешћег проласка Посетилаца и Корисника.

Члан 72.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о унутрашњем реду и чуварској служби ПИО „Власина” („Службени гласник града Врања”, број 7/13).

Члан 73.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, уз претходно прибављену сагласност министарства.

Број 919/3-1 2018. године

У Сурдулици, 31. августа 2018. године

Председник,

Горан Станковић, с.р.